

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับเก่า
(พ.ศ. ๒๔๖๖)

บรรพ ๑

พร้อมคำแปลภาษาญี่ปุ่น
กับข้อสังเกตเกี่ยวกับฉบับร่างและลำดับความเป็นมา

タイ旧民事商事法典
(1923年)
第一編

日本語訳・草案および後継条文に関する付記

แปลโดย ชิโอะริ ทามุระ
田村 志緒理 訳

มิถุนายน พ.ศ. 2557
2014 年 6 月

ข้อความเบื้องต้น 施行通則	-----	มาตรา 1 - 3	น.1

บรรพ ๑   บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

第一編   総 則

ลักษณะ ๑ 第一章	บทวิเคราะห์ 定義条項	-----	มาตรา 4 - 10	น.2
ลักษณะ ๒ 第二章	ปรับบทกฎหมาย 法の適用	-----	มาตรา 11 - 22	น.4
ลักษณะ ๓ 第三章	วิธีตีความในเอกสาร 書面の解釈	-----	มาตรา 23 - 29	น.7
ลักษณะ ๔ 第四章	ระยะเวลา 期間	-----	มาตรา 30 - 38	น.9
ลักษณะ ๕ 第五章	บุคคลธรรมดา 自然人	-----	มาตรา 39 - 77	น.11
หมวด ๑ 第一節	สภาพบุคคล 権利能力	-----	มาตรา 39 - 45	
หมวด ๒ 第二節	ความสามารถ 行為能力	-----	มาตรา 46 - 63	น.12
ส่วนที่ ๑ 第一款	ผู้เยาว์ 未成年者	-----	มาตรา 46 - 53	
ส่วนที่ ๒ 第二款	บุคคลวิกลจริต 心神喪失者	-----	มาตรา 54 - 58	น.14
ส่วนที่ ๓ 第三款	บุคคลมีกายฤาใจไม่สมประกอบ 身体あるいは精神に障害のある者	-----	มาตรา 59 - 63	น.16
หมวด ๓ 第三節	สาบสูญ 失踪	-----	มาตรา 64 - 77	น.18

ลักษณะ ๖ 第六章	บุคคลนิติสมมต 法人	-----	มาตรา 78 - 96	น.22
	หมวด ๑ 第一節	ก่อตั้งและความสามารถแห่งบุคคลนิติสมมต 法人の設立とその行為能力	มาตรา 78 - 83	
	หมวด ๒ 第二節	มูลนิธิ 財団法人	-----	มาตรา 84 - 96
ลักษณะ ๗ 第七章	ทรัพย์สิน 物	-----	มาตรา 97 - 105	น.28

ข้อความเบื้องต้น

施行通則

มาตรา ๑

กฎหมายนี้ให้เรียกว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

Draft(1919):	Ob.1	Code(1925):	1	Code(1992):	1

第 1 条

本法の名称を民事及び商事法典とする。

มาตรา ๒

ให้ใช้ประมวลกฎหมายนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือนมกราคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ เป็นต้นไป

Draft(1919):	Ob.2	Code(1925):	2	Code(1992):	2

第 2 条

本法は、仏歴 2467 年 [西暦 1924 年] 1 月 1 日よりその効力を発する。

มาตรา ๓

ตั้งแต่วันที่ใช้ประมวลกฎหมายนี้สืบไป ให้ยกเลิกบังคับตามกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประมวลกฎหมายนี้ ฤๅซึ่งแย้งกับบทแห่งประมวลกฎหมายนี้

Draft(1919):	Ob.3	Code(1925):	3	Code(1992):	3

第 3 条

本法施行の日より、他のすべての法律、規則、命令は、その規定が本法に定められたそれと競合し、または本法の規定の趣旨と矛盾する限りにおいて、その効力を失う。

บรรพ ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป
第一編 総則
ลักษณะ ๑ บทวิเคราะห์
第一章 定義条項

มาตรา ๔

คำว่า "กฎหมาย" ให้หมายความเฉพาะแต่ประมวลกฎหมาย พระราชบัญญัติ กฎหมาย พระราชกฤษฎีกา กฎ
 พระราชกำหนดอื่นซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้บัญญัติขึ้น และประกาศใช้
 เป็นกฎหมาย

Draft(1919):	Ob.4	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 4 条

〔本法典において〕「法律」なる語は、法典、勅令に基づく成文法、〔その他の〕成文法、勅令、勅
 旨に基づき發布され、成文法と同様の拘束力をもって施行されるその他の法令のみを意味する。

มาตรา ๕

คำว่า "เสียหาย" หมายความว่าอันตรายแก่ชีวิต กาย ใจ เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน ฤทธิสิทธิ์ใด ๆ ของบุคคล

Draft(1919):	Ob.5	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 5 条

「損害」なる語は、個人の生命、身体、精神、自由、名誉、財産、および全ての種類の権利に対する
 危険を意味する。

มาตรา ๖

บุคคลผู้รับช่วงสิทธิแห่งเจ้าหนี้อาจใช้สิทธิทุกประการซึ่งเจ้าหนี้ได้มีตามผลแห่งหนี้ ฤประการกันแห่งหนี้นั้นได้

Draft(1919):	Ob.7	Code(1925):	226(I)	Code(1992):	

第 6 条

債権者の地位に代位する者は、〔本来の〕債権者が当該債権の効果として有していた全ての請求権、
 ならびに債務保証として有していた全ての権利を行使することができる。

มาตรา ๗

เจตนาถุกความยินยอมนั้น พึงอนุমানได้จากถ้อยคำที่พูด ฤที่เขียน ฤจากกิริยา ฤจากพฤติการณ์อื่น ๆ

Draft(1919):	Ob.8	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 7 条

意思あるいは〔合意の〕承諾は、口頭あるいは文書による言語表現、もしくは動作その他の事情より
 解釈すべきものとする。

มาตรา ๘

หนี้้นั้น ท่านว่าค้างตั้งแต่เวลาเจ้าหนี้มีสิทธิจะได้รับชำระหนี้

Draft(1919):	Ob.9	Code(1925):	204(I)	Code(1992):	

第 8 条

債務は、債権者に履行を受ける権利が発生する時点より、遅滞にあるものとする。

มาตรา ๘

คำว่า "เหตุสุดวิสัย" หมายความว่า เหตุการณ์ใดๆ ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของบุคคล และบุคคลนั้นแม้จะได้ระมัดระวังตั้งจะพึงคาดหมายได้แต่วิญญูชนแล้ว ก็ไม่อาจก้าวล่วงเสียได้

Draft(1919):	Ob.10	Code(1925):	8	Code(1992):	8

第 9 条

「不可抗力」なる語は、[それに遭遇した] 個人の権能の及ぶ範囲を超えて [生ずる] 状況であって、その者がたとえ良識ある者から期待し得る限りの注意を払ったとしても、回避することのできないものを意味する。

มาตรา ๑๐

อันว่าหนี้หนี้ โดยนิตินัยว่าเป็นความเกี่ยวพันอันบุคคลคนเดียวฤหลายคนฝ่ายหนึ่ง เรียกว่าลูกหนี้ จำต้องส่งทรัพย์สินก็ดี ฤทำการ ฤเว้นทำการใดให้แก่บุคคลคนเดียวฤหลายคนอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่าเจ้าหนี้

อันว่าส่งทรัพย์สิน ฤทำการ ฤไม่ทำการ โดยนัยนั้นท่านเรียกว่าสินใช้

Draft(1919):	Ob.11	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 10 条

- I. 「債権債務 [関係]」なる語は、法律上、「債務者」と呼ばれる単独あるいは複数の個人から成る一方当事者が、「債権者」と呼ばれる単独あるいは複数の個人から成る他方当事者に対して、財産の引き渡し、または何らかの作為あるいは不作為の義務を負う関係を意味する。
- II. [本条第 1 項における] この財産の引き渡し、または作為あるいは不作為のことを法律上、「給付」と呼ぶこととする。

ลักษณะ ๒ ปรับบทกฎหมาย

第二章 法の適用

มาตรา ๑๑

หน้านั้น ท่านว่าจะก่อให้เกิดขึ้น ฤกษ์แก้ไข ฤกษ์เลิกเสียได้ด้วยความยินยอมพร้อมใจของคู่กรณีตามแต่เขาจะเห็น ควร

Draft(1919):	Ob.12	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 11 条

債権債務 [関係] は、当事者がそれを是とする [意思] に従って相互に承諾することにより、成立、変更、あるいは終了する。

มาตรา ๑๒

ความตกลงกันฤกษ์ข้อหนึ่งข้อใดในความตกลงนั้น ซึ่งตัดทอนยกเว้น ฤกษ์แก้ไขบทแห่งกฎหมายอันเกี่ยว
แก่รัฐประศาสน์นโยบาย ฤกษ์ความปลอดภัยแห่งบุคคลฤกษ์ทรัพย์สินนั้น ท่านว่าเป็นโมฆะ คือตกลงกันเสียเปล่า

Draft(1919):	Ob.13	Code(1925):	113	Code(1992):	150

第 12 条

[当事者間の] 合意、あるいはその合意内容中の何らかの項目が、法律中の、国策に関連する規定、または個人あるいは財産の安全に関わる規定を退け、あるいは変更しようとするときは、これを無効とする。即ち、合意しても成立しない。

มาตรา ๑๓

ถ้าไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับแก้คดีใด ท่านให้ยกเอาจารีตประเพณีมาปรับแก้คดีนั้น

Draft(1919):	Ob.14	Code(1925):	4(II)	Code(1992):	4(II)

第 13 条

何らかの事案につき、法律中に適用すべき規定のない場合には、慣習をこれに適用する。

มาตรา ๑๔

ถ้าไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับแก้คดีใด ท่านให้วินิจฉัยคดีนั้นอาศัยเทียบบทที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง ฤกษ์เทียบ
หลักกฎหมายอันแพร่หลาย

Draft(1919):	Ob.15	Code(1925):	4(III)	Code(1992):	4(III)

第 14 条

何らかの事案につき、法律中に適用すべき規定のない場合には、[法律の規定中] 類似性の高いものを比較し、あるいは広く行われる法原則を比較して、これを決する。

มาตรา ๑๕

เมื่อมีกิจการอันใดซึ่งกฎหมายต้องการให้ทำเป็นหนังสือไซ้ ท่านว่าบุคคลผู้จะต้องทำหนังสือให้ ฤกษ์ผู้เป็นคู่กรณี
ในหนังสือนั้นไม่จำเป็นจะต้องเขียนหนังสือเอง แต่หนังสือนั้นต้องลงลายมือชื่อของบุคคลนั้น ๆ

Draft(1919):	Ob.16	Code(1925):	9	Code(1992):	9

第 15 条

法律の規定によって証書を作成することが要求される何らかの行為の場合においては、その証書の名義人となるべき個人自身、あるいはその証書中に当事者として記載される個人自身がその証書を自ら作成する必要はなく、ただその証書に署名することが要求される。

มาตรา ๑๖

บททั้งหลายในประมวลกฎหมายนี้ซึ่งว่าด้วยสมบุรณ์แห่งสัญญา นั้น ท่านให้ยกมาใช้ปรับแก้กรณีใด ๆ ซึ่งจะพึงก่อให้เกิดหนี้ ฤกษ์ไข ฤกษ์รับหนี้ แล้วแต่จะพึงได้โดยพฤติการ

Draft(1919):	Ob.17	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 16 条

契約の成立要件に関する本法典の規定は、[事案毎の] 事情に応じて債権債務 [関係] の成立、変更、消滅に、[可能な限り広く] これを適用する。

มาตรา ๑๗

การก่อให้เกิดสิทธิที่ดี ระวังสิทธิฤกษ์ไขสิทธิที่ดี และการชำระหนี้ก็ดี ท่านว่าต้องกระทำโดยสุจริต

Draft(1919):	Ob.18	Code(1925):	5	Code(1992):	5

第 17 条

権利を設定し、変更し、あるいは消滅させ、または債務を履行する行為においては、誠実にこれを行わなければならない。

มาตรา ๑๘

ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลทุกคนกระทำการโดยสุจริต

Draft(1919):	Ob.19	Code(1925):	6	Code(1992):	6

第 18 条

各人は、誠実に行為するものと推定する。

มาตรา ๑๙

ความสุจริตนั้น ถ้ามิได้ประกอบด้วยความระมัดระวังอันพึงคาดหมายได้แต่วิญญูชนไซ้รู้ ท่านว่าจะยกเอามาเป็นข้อต่อสู้คดีมิได้

Draft(1919):	Ob.20	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 19 条

[何人も] 良識ある者から期待し得る限りの注意を払ったことが明らかでない限り、自己の誠実さ [=善意] をもって対抗することは許されない。

มาตรา ๒๐

ความตกลงกันว่าบุคคลจะไม่ต้องรับผิดชอบในผลแห่งความทุจริตของตนนั้น ท่านว่าเป็นโมฆะ

Draft(1919):	Ob.21	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 20 条

不誠実さ [=悪意] に対する責任を免ずる旨の合意は、これを無効とする。

มาตรา ๒๑

ถ้ามีข้อสงสัยในกรณีนี้แล้ว ท่านให้เป็นคุณแก่ฝ่ายลูกหนี้

Draft(1919):	Ob.22	Code(1925):	11	Code(1992):	11

第 21 条

債権債務 [関係] において [何らか] 疑念の余地が残る場合には、 [これを] 債務者側の利益のために解釈する。

มาตรา ๒๒

ถ้าส่งดอกเบี้ยเมื่อใด ๆ และดอกเบี้ยนั้นมิได้กำหนดอัตราไว้โดยสัญญา กฎหมาย ท่านให้ใช้อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อไป

Draft(1919):	Ob.23	Code(1925):	7	Code(1992):	7

第 22 条

利息を支払う場合において、その利率が契約または法律の規定によって決定されていないときには、それを年率 7.5% とする。

ลักษณะ ๓ วิธีตีความในเอกสาร

第三章 書面の解釈

มาตรา ๒๓

ถ้าใจความในเอกสารเป็นที่สงสัย ให้ศาลแพ่งเล็งถึงเจตนาอันแท้จริงยิ่งกว่าถ้อยคำสำนวนที่กล่าว

Draft(1919):	Ob.24	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 23 条

文書の内容に疑念の余地が残るときは、裁判所は、表明された文言よりも [当事者の] 真の意思に着目しなければならない。

มาตรา ๒๔

ถ้าในเอกสารมีบทซึ่งแย้งกัน ฤเป็นปฏิปักษ์แก่กันตั้งแต่สองบทขึ้นไป และศาลมีอาจทราบเจตนาอันแท้จริงได้ ไซ้ให้ถือเอาความข้อหลังเป็นบทบังคับ

Draft(1919):	Ob.25	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 24 条

文書中に相反し、あるいは矛盾し合う項目が 2 項目以上ある場合において、裁判所にも [当事者の] 真の意思を知ることができないときは、[文書中の] より後に位置する項目に従う。

มาตรา ๒๕

ถ้าพิศจนได้ว่ามีแปลงปลอมเอกสารส่วนใดส่วนหนึ่ง ให้ศาลฟังถือเอาความเดิมแห่งเอกสารนั้น

ถ้าศาลมีอาจหยั่งทราบความเดิมนั้นได้ ก็อย่าให้ฟังความส่วนที่แปลงปลอมนั้นเลย

Draft(1919):	Ob.26	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 25 条

- I. 文書中に改竄された部分のあることが証明されたときは、裁判所は、[改竄前の] 本来の意味に従わなければならない。
- II. たとえ裁判所にもその本来の意味を知ることができない場合であっても、決して改竄された意味に従ってはならない。

มาตรา ๒๖

ตีความในเอกสารไปในทางใด จะทำให้ข้อความฤเอกสารเป็นผลบังคับได้ ท่านให้ถือเอาทางนั้นดีกว่าที่จะถือเอาทางที่ไร้ผล

Draft(1919):	Ob.27	Code(1925):	10	Code(1992):	10

第 26 条

文書の意味を解釈する場合において、[何らかの方法によって] 文書 [全体] あるいは文書中の [何らかの] 項目に法的に有効な意味を見出すことができるときは、この解釈方法を、何らの意味も見い出せないその他の解釈方法に優先する。

มาตรา ๒๗)

ลงจำนวนเงินฤปรมาณในเอกสารด้วยตัวอักษรและตัวเลข ถ้าตัวอักษรกับตัวเลขทั้งสองอย่างนั้นไม่ตรงกัน และศาลมีอาจหยั่งทราบเจตนาอันแท้จริงได้ไซ้ ให้ฟังเอาจำนวนเงินฤปรมาณซึ่งเขียนเป็นตัวอักษรเป็นประมาณ

Draft(1919):	Ob.28	Code(1925):	12	Code(1992):	12

第 27 条

文書中に、[同一であるべき] 金額あるいは数量が文字と数字によって表記されている場合において、その文字による表記と数字による表記とが食い違い、加えて、裁判所にも [当事者の] 真の意思を知ることができないときは、文字によって表記された金額あるいは数量を以て基準とする。

มาตรา ๒๘

ถ้าจำนวนเงินฤปรมาณได้แสดงไว้เป็นตัวอักษรหลายแห่ง ฤตัวเลขหลายแห่ง แต่ที่แสดงไว้หลายแห่งนั้นไม่ตรงกัน และศาลมีอาจหยั่งทราบเจตนาอันแท้จริงได้ไซ้ ให้ฟังเอาจำนวนเงินฤปรมาณน้อยที่สุดเป็นประมาณ

Draft(1919):	Ob.29	Code(1925):	13	Code(1992):	13

第 28 条

[文書中に、同一であるべき] 金額あるいは数量が文字を以て数か所に、あるいは数字を以て数か所に表記されている場合において、それらが食い違い、加えて、裁判所にも [当事者の] 真の意思を知ることができないときは、最少の金額あるいは数量を以て基準とする。

มาตรา ๒๙

ถ้าเอกสารทำขึ้นไว้เป็นสองภาษา เป็นภาษาไทยภาษาหนึ่ง ภาษาอื่นภาษาหนึ่ง แต่ข้อความในสองภาษาแตกต่างกัน และศาลมีอาจหยั่งทราบเจตนาของคู่กรณีได้ว่าจะให้ใช้ภาษาใดบังคับไซ้ ท่านให้ถือเอาภาษาไทยบังคับ

Draft(1919):	Ob.30	Code(1925):	14	Code(1992):	14

第 29 条

ある文書がタイ語とその他の言語の二言語で作成された場合において、その内容に食い違いがあり、加えて、そのどちらの言語によるものに従うべきかにつき、裁判所にも当事者の意思を知ることができないときは、タイ語によるものに従う。

ลักษณะ ๔ ระยะเวลา

第四章 期間

มาตรา ๓๐

วิธีคำนวณเวลาในลักษณะนี้ให้ใช้ในการนับระยะเวลาทั้งปวง

Draft(1919):	Ob.31	Code(1925):	156	Code(1992):	193/1

第 30 条

本章に規定される計算方法は、全ての場合において期間の計算に適用される。

มาตรา ๓๑

ระยะเวลานั้น ท่านให้คำนวณเป็นวัน มิให้คำนวณเป็นชั่วโมง

Draft(1919):	Ob.32	Code(1925):	157(I)	Code(1992):	193/2 sent.1

第 31 条

期間は、[原則として] 日を以て計算するものとし、時間単位では計算しない。

มาตรา ๓๒

เมื่อระยะเวลาเริ่มแต่วันใด ท่านไม่ให้นับวันนั้นรวมเข้าในระยะเวลาด้วย

เมื่อระยะเวลาเริ่มแต่เหตุเหตุอันหนึ่งฤเริ่มแต่ขณะหนึ่ง ท่านไม่ให้นับวันที่เกิดเหตุนั้น ถ้านับวันเริ่มขณะเวลานั้นรวมเข้าด้วย

Draft(1919):	Ob.33	Code(1925):	158 sent.1	Code(1992):	193/3(II) sent.1

第 32 条

- I. 期間が何らか [一定] の日から起算される場合、その起算日は期間に算入されない。
- II. 期間が何らかの出来事より起算される場合、あるいは何らか [一定] の時刻から起算される場合には、その出来事あるいは時刻が生起する日は、期間に算入されない。

มาตรา ๓๓

ระยะเวลานับเป็นสัปดาห์นั้น ท่านว่าย่อมสุดลงในสัปดาห์สุดท้ายเมื่อสิ้นวันซึ่งตรงกับวาระเริ่มระยะเวลานั้น

Draft(1919):	Ob.34	Code(1925):	159(II)	Code(1992):	193/5(II)

第 33 条

期間が週を以て計算されるときは、[その期間は、] 最後の週において、起算日に相当する日が終了したときに満了する。

มาตรา ๓๔

ระยะเวลานับเป็นเดือนฤเป็นปีนั้น ท่านว่าย่อมสุดลงในเดือนฤปีสุดท้าย เมื่อสิ้นวันซึ่งตรงกับวันเริ่มระยะเวลานั้น

ถ้าไม่มีวันตรงกัน ถ้าวานเริ่มระยะเวลานั้นเป็นวันที่สุดแห่งเดือนไชร์ ท่านว่าระยะเวลาย่อมสุดลงเมื่อสิ้นวันสุดท้ายแห่งเดือนสุดท้าย

Draft(1919):	Ob.35	Code(1925):	159(II)	Code(1992):	193/5(II)

第 34 条

- I. 期間が月あるいは年を以て計算されるときは、[その期間は、]最後の週あるいは年において、起算日に相当する日が終了したときに満了する。
- II. 起算日に相当する日がない場合、または起算日が月の末日に当たる場合には、[その期間は、]最後の月の末日が終了したときに満了する。

มาตรา ๓๕

เดือนและปีนั้น ให้นับอย่างสุริยคติกาลตามปฏิทินในราชการ

ต้นเดือนคือวันที่ ๑ แห่งเดือน

กลางเดือนคือวันที่ ๑๕ แห่งเดือน

ปลายเดือนคือวันสุดท้ายแห่งเดือน

Draft(1919):	Ob.36	Code(1925):	159(I)	Code(1992):	193/5(I)

第 35 条

- I. 週および年は、行政官庁の用いる太陽暦に従ってこれを計算する。
- II. 月初めとは、毎月の 1 日のことをいう。
- III. 月の中日とは、毎月の 15 日のことをいう。
- IV. 月の末日とは、毎月の末日のことをいう。

มาตรา ๓๖

ระยะเวลาสั้น ถ้าพ้นออกไป ท่านให้นับเอาวันซึ่งต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิม นั้นเป็นวันต้นแห่งระยะเวลาซึ่งพ้นออกไป

Draft(1919):	Ob.37	Code(1925):	160	Code(1992):	193/7

第 36 条

[ある] 期間が延長されたときは、従来の期間の末日に続く日を延長された [新たな] 期間の初日として、この日よりこれを起算する。

มาตรา ๓๗

ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเป็นวันหยุด ซึ่งตามประเพณีงดเว้นการทำงาน ท่านให้นับวันที่เริ่มทำงานใหม่เข้าด้วย

Draft(1919):	Ob.38	Code(1925):	161	Code(1992):	193/8

第 37 条

期間の末日が慣習上の休業日に当たるときは、その日に続く最初の営業日を [期間の末日として] 算入する。

มาตรา ๓๘

ในทางความ ในทางราชการ และทางค้าขายนั้น วัน หมายความว่าเวลาทำงานตามปกติ

Draft(1919):	Ob.39	Code(1925):	162	Code(1992):	193/4

第 38 条

裁判所の審理、行政事務、および商営業において、日とは、通常、事務日 [あるいは営業日] とされる日を意味する。

ลักษณะ ๕ บุคคลธรรมดา

第五章 自然人

หมวด ๑ สภาพบุคคล

第一節 権利能力

มาตรา ๓๙

สภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อคลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารก และสุดสิ้นลงเมื่อตาย
 ทารกในครรภ์มารดา สามารถจะมีสิทธิบางอย่างที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะ หากว่าภายหลังเกิดมารอดอยู่

Draft(1919):	-	Code(1925):	15	Code(1992):	15

第 39 条

- I. 自然人の権利能力は、分娩が無事に完了して新生児として生きて〔母体から〕分離した時点に開始し、死によって終了する。
- II. 未だ母体内にある胎児であっても、出生後に生存し続けることを条件として特に法律が指定する若干の権利を享受することができる。

มาตรา ๔๐

บุคคลย่อมเข้าภาวะเป็นผู้ใหญ่ เมื่อมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์ ฤเมื่อทำการสมรสแล้ว

Draft(1919):	Ca.3, 4, 5	Code(1925):	Ca.3 → 19, Ca.4 → 20	Code(1992):	Ca.3 → 19, Ca.4 → 20

第 40 条

人は、満 20 歳に達した時点で、または婚姻を結んだ時点において、当然に成年としての地位を取得する。

มาตรา ๔๑

ถ้าเป็นพันวิสัยที่จะหยั่งรู้วันเกิดของบุคคลผู้ใด ท่านให้นับอายุบุคคลผู้นั้นตั้งแต่วันปลายแห่งปีปฏิทินหลวงซึ่งเป็นปีที่บุคคลผู้นั้นเกิด

Draft(1919):	Ca.7	Code(1925):	16	Code(1992):	16

第 41 条

ある個人の誕生日を知ることが不可能な場合には、〔その者の年齢は、〕国の定める暦において、その者が出生した年の末日より起算する。

มาตรา ๔๒

บุคคลใดอันมีผู้อื่นเอาชื่อไปใช้โดยไม่ชอบที่ บุคคลนั้นอาจจะร้องขอศาลให้มีคำสั่งบังคับห้ามได้ ว่าอย่าให้ผู้อื่นนั้นเอาชื่อของไปใช้ คดีเช่นนั้นนี้มีอายุความตัดฟ้องกำหนดปีหนึ่ง ตั้งแต่วันเมื่อโจทได้ทราบว่ามีผู้ใช้ชื่อมิชอบเช่นนั้น ฤกำหนดห้าปี ตั้งแต่วันที่เริ่มใช้ชื่อเช่นนั้น

Draft(1919):	Ca.17, 18	Code(1925):	18	Code(1992):	18

第 42 条

ある個人の氏名が他の者によって不正に使用されているときは、その〔正当な権利〕者は、自己の氏名を不正に使用する者に対してその使用を差し止める命令を発するよう、裁判所に請求することがで

きる。この請求権は、原告が自己の氏名を不正に使用する者のいることを知り得た日から1年を経過したとき、または〔その他者が権利者の〕氏名の不正使用を始めた日から5年を経過したときは、時効によって消滅する。

มาตรา ๔๓

ภูมิลาเนาของบุคคลนั้น ได้แก่ถิ่นที่อยู่ด้วยความจงใจว่าจะอยู่ยัดไป คน ๆ หนึ่งหาอาจจะมีภูมิลาเนามากกว่าแห่งหนึ่งในเวลาเดียวกันได้ไม่

Draft(1919):	Ca.22	Code(1925):	44	Code(1992):	37

第 43 条

ある個人の住所とは即ち、将来的に居続ける意図を以てその者が滞在する場所のことをいう。一人の個人が同時に複数の住所を有することは許されない。

มาตรา ๔๔

เมื่อบุคคลได้ถือเอาแล้วซึ่งภูมิลาเนาแห่งใด แห่งนั้นคงเป็นภูมิลาเนาอยู่จนกว่าจะได้ถือเอาภูมิลาเนาใหม่

Draft(1919):	-	Code(1925):	48	Code(1992):	41

第 44 条

ある個人が一旦、ある場所にその住所を置いたときは、〔別の場所に〕新たな住所を置くまでの間は、その場所がその個人の住所であり続けるものとする。

มาตรา ๔๕

หญิงที่ทำการสมรสแล้ว ย่อมนับว่ามีภูมิลาเนาแห่งเดียวกับสามี บุคคลผู้เยาว์คือผู้ยังไม่มียุ้ยสิบปีบริบูรณ์ก็ดี ฤ ผู้ไร้ความสามารถด้วยเหตุอื่นอย่างใด ๆ ก็ดี ย่อมนับว่าภูมิลาเนาอันเดียวกันกับผู้แทนของตนโดยชอบธรรม

Draft(1919):	-	Code(1925):	50(I), 51	Code(1992):	43, 44

第 45 条

既婚の女性は、夫と同一の住所を有するものと見なす。年齢が満20歳に達しない未成年者や、その他何らかの事由によって行為無能力とされる者は、その法定代理人と同一の住所を有するものと見なす。

หมวด ๒ ความสามารถ

第二節 行為能力

ส่วนที่ ๑ ผู้เยาว์

第一款 未成年者

มาตรา ๔๖

ผู้เยาว์นั้น ถือว่าเป็นผู้ไร้ความสามารถ บันดาลการใด ๆ อันเขาได้ทำลง ถ้าผู้แทนโดยชอบธรรมไม่ได้อนุมัติด้วยแล้ว การนั้นย่อมเป็นโมฆียะ เว้นไว้แต่ที่มีบทบัญญัติไว้ในมาตราทั้งสามต่อไปนี้

Draft(1919):	Ca.76, 77	Code(1925):	21	Code(1992):	21

第 46 条

未成年者とは行為無能力者であり、その行為は、法定代理人の同意の上で行ったものでない限り、これを取り消すことができる。但し、以下3条〔=第47条から第49条まで〕に規定する場合は、その限りでない。

มาตรา ๔๗

สรรพการอันผู้เยาว์ได้ทำลงนั้น ย่อมสมบูรณ์เพียงการที่จะให้ผลเป็นประโยชน์แก่ตัวเขา โดยปราศจากค่าภาระติดพันฤเงื่อนใจ

Draft(1919):	-	Code(1925):	22	Code(1992):	22

第 47 条

未成年者の行った如何なる行為も、それが何ら義務の負担も条件も伴わず、単に自己を益するものである限り、完全な効力を有する。

มาตรา ๔๘

ผู้เยาว์จะทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งว่าโดยสภาพของการนั้น ไม่อาจจะให้ผู้แทนทำแทนได้ เช่นว่าการสมรส ฤทำสัตยาธิษฐาน เป็นต้น ก็อาจจะทำโดยลำพังเองได้เพียงที่มีกฎหมายอนุญาตไว้ในการนั้น ๆ

Draft(1919):	Ca.74	Code(1925):	23	Code(1992):	23

第 48 条

未成年者であっても、婚姻の締結や誓約などその性質上、代理人に代行させることのできない行為は、法律の許可がある限りにおいて、単独で行うことができる。

มาตรา ๔๙

ผู้เยาว์จะทำการทั้งปวง ซึ่งเป็นธรรมเนียมในทางครองชีพอยู่ปกติทุกวัน ตามควรแก่อายุ กำลังทรัพย์ และฐานะของตน ก็อาจจะทำโดยลำพังตนเองได้

Draft(1919):	Ca.75	Code(1925):	24	Code(1992):	24

第 49 条

未成年者であっても、日常生活で常に繰り返される習慣的な行為は、その年齢、財力、身分に相応のものである限り、全て単独で行うことができる。

มาตรา ๕๐

ผู้เยาว์นั้น เมื่อผู้แทนโดยชอบธรรมอนุญาตแล้ว ฤไม่ยอมอนุญาตแต่ศาลอนุญาต ให้ประกอบกรงานเช่นว่าพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม ฤรับภาระธุระอื่น ๆ ในกรณีเช่นว่านั้น จงถือว่าผู้เยาว์มีความสามารถทำผู้ใหญ่เพียงเฉพาะกรงานนั้นเอง

อนึ่งผู้แทนโดยชอบธรรมฤศาลที่ได้อนุญาตนั้น เมื่อเห็นปรากฏว่าบุคคลนั้นไม่สามารถจะทำงานได้ตามสมควรแล้ว จะกลับถอนคืนอนุญาตเช่นว่านั้นก็ไ้

Draft(1919):	-	Code(1925):	27	Code(1992):	27(I)

第 50 条

- I. 未成年者であっても、法定代理人が許可し、あるいは法定代理人が拒否しても裁判所が許可したときは、商業や製造業を営み、あるいはその他の業務を請け負うなど、営利活動を行うことができる。この場合においては、その業務に関する限り、未成年者も成年者と同等の行為能力を有するものと見なす。
- II. なお、〔未成年者に〕営業の許可を与えた法定代理人あるいは裁判所は、当該未成年者がその営業を適切に遂行する能力を未だに有しないことを認識したときは、営業の許可を取り消すことができる。

มาตรา ๕๑

เมื่อผู้เยาว์ที่ยังจำต้องอาศัยผู้แทนของตนโดยชอบธรรมอนุมัติให้ทำการใด ๆ มาใช้กลฉ้อฉลลงให้เขาเชื่อว่าตนเป็นผู้มีอายุบริบูรณ์แล้ว จะอ้างว่าตนเป็นคนไร้ความสามารถเอาเป็นเหตุเพิกถอนการที่ตนทำไปนั้น ๆ ไม่ได้เป็นอันขาด

Draft(1919):	Ca.79	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 51 条

何らかの行為をするためには、未だに法定代理人の同意に依存する未成年者が、詐術を用いて自分が成年者であると他人に信じさせたときは、[この未成年者が、相手方に対して] 未成年であることを援用して自らの行為を取り消すことは絶対に許されない。

มาตรา ๕๒

เมื่อการอันผู้เยาว์ได้ทำลงเป็นโมฆียะไซ้ เฉพาะแต่บุคคลซึ่งกล่าวต่อไปนี้ จะร้องขอให้เพิกถอนฤให้สัตยาบันการเช่นนั้นได้ คือ

- (๑) ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์
- (๒) ผู้เยาว์นั่นเอง เมื่อมีอายุบริบูรณ์แล้ว
- (๓) ทายาทของผู้เยาว์

Draft(1919):	Ca.80	Code(1925):	137	Code(1992):	175

第 52 条

未成年者の行った行為が取り消し可能な場合には、次に掲げる者のみはその行為を取り消し、あるいは追認することができる。即ち

- (1) 未成年者の法定代理人
- (2) 未成年者が成年に達した後においては、[行為の時に] 未成年であった者自身
- (3) 未成年者の相続人

มาตรา ๕๓

สิทธิซึ่งจะร้องขอให้เพิกถอนการอันเป็นโมฆียะ ซึ่งผู้เยาว์ได้ทำไปนั้น ย่อมระงับสิ้นไปโดยอายุความมีกำหนดห้าปี นับแต่วันที่ได้ทำการเช่นว่านี้ แต่กระนั้นก็ดี กำหนดอายุความนี้ยังฟังไม่ได้ว่าเป็นยุติจนกว่าจะล่วงไปปีหนึ่งภายหลังจากเวลาเมื่อผู้เยาว์นั้นมีอายุบริบูรณ์ ฤผู้แทนโดยชอบธรรมได้ตั้งขึ้นให้แก่ผู้เยาว์นั้นแล้ว

Draft(1919):	Ca.81	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 53 条

未成年者の行った取り消し可能な行為の取り消しを請求する権利は、その行為の日から5年を経過した時点で時効によって消滅する。但しこの時効の効果は、未成年者が成年に達した時点、あるいはこの者に法定代理人が選任された時点から1年を経過した後でなければ、これを援用することができない。

ส่วนที่ ๒ บุคคลวิกลจริต

第二款 心神喪失者

มาตรา ๕๔

บุคคลวิกลจริตผู้ใด ถ้ากริยาฤสามีมักดี ผู้บุพการี กล่าวคือ บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ทวดก็ดี ผู้สืบสันดาน

กล่าวคือ ลูก หลาน เหลน ลี้อก็ตี ฤพนักงานอัยการก็ตี มีคำร้องขอต่อศาลแล้ว ศาลจะมีคำสั่งแสดงว่าผู้นั้นเป็นผู้ไร้ความสามารถ และตั้งผู้แทนโดยชอบธรรมก็ได้

คำสั่งศาลอันนี้ให้โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาด้วย

Draft(1919):	Ca.82, 83, 84, 85, 86	Code(1925):	29	Code(1992):	28(I)(III)

第 54 条

- I. ある個人が心神喪失の状態にある場合において、その者の夫または妻、3親等以内の直系尊属すなわち父母、父方あるいは母方の祖父母または曾祖父母、4親等以内の直系卑属すなわち子、孫、曾孫あるいは玄孫、もしくは検察官が、裁判所に対して請求したときは、裁判所は、その者を行為無能力者とする旨の命令を発し、[その者のために] 法定代理人を選任することができる。
- II. 裁判所によるこの命令は、官報で公示する。

มาตรา ๕๔

บุคคลซึ่งศาลได้แสดงว่าเป็นคนวิกลจริตตั้งนั้นแล้ว ถ้าทำการใดแต่ลำพังตน ไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรมอนุมัติด้วยไซ้ การนั้นย่อมเป็นโมฆียะ

Draft(1919):	Ca.93	Code(1925):	31	Code(1992):	29

第 55 条

裁判所より心神喪失者とする旨の命令を受けている者が、法定代理人の同意を得ずに単独で行った行為は、これを取り消すことができる。

มาตรา ๕๖

การใด ๆ อันบุคคลผู้ซึ่งศาลไม่ได้แสดงว่าเป็นคนวิกลจริตได้ทำลง ย่อมเป็นอันสมบูรณ์ เว้นเสียแต่พิสูจน์ได้ว่าการเช่นนั้นได้ทำในเวลาผู้นั้นมีจิตวิกล และผู้มิกรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้รู้แล้วว่าผู้ทำเป็นคนวิกลจริตด้วยดังนี้ การนั้นจึงเป็นโมฆียะ

Draft(1919):	-	Code(1925):	32	Code(1992):	30

第 56 条

[たとえある個人が現実に心神喪失状態にある場合でも、] 裁判所より心神喪失者とする旨の命令を受けていない限り、その者の如何なる行為も、当然に完全な効力を有する。但し、実際に心神喪失状態が出現している時点でその行為が行われたことが証明され、且つ、相手方も行為者が心神喪失状態にあることを知っていた場合には、その行為は、取り消すことができる。

มาตรา ๕๗

เมื่อการอันบุคคลวิกลจริตได้ทำลงเป็นโมฆียะไซ้ เฉพาะแต่บุคคลซึ่งกล่าวต่อไปนี้ จะร้องขอให้เพิกถอน ฤให้สัตยาบันการเช่นนั้นได้ คือ

- (๑) ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้วิกลจริต
- (๒) บุคคลนั้นเอง เมื่อหายวิกลจริตแล้ว
- (๓) ทายาทของผู้วิกลจริต

Draft(1919):	Ca.94	Code(1925):	137	Code(1992):	175

第 57 条

心神喪失者の行った行為が取り消し可能な場合には、次に掲げる者のみが行った行為を取り消し、ある

いは追認することができる。即ち

- (1) 心神喪失者の法定代理人
- (2) 心神喪失状態が解消した後においては、[行為の時に] 心神喪失者であった者自身
- (3) 心神喪失者の相続人

มาตรา ๕๘

สิทธิที่จะร้องขอให้เพิกถอนการอันเป็นโมฆียะ ซึ่งบุคคลผู้วิกลจริตได้ทำไปนั้น ย่อมระงับสิ้นไปโดยอายุความ มีกำหนดห้าปี นับแต่วันที่ได้ทำการเช่นนั้น แต่กระนั้นก็ดี กำหนดอายุความนี้ยังฟังไม่ได้ว่ายุติจนกว่าจะล่วงไปปีหนึ่ง ภายหลังจากเวลาเมื่อบุคคลเช่นนั้นหายวิกลจริต ฤ็ผู้แทนโดยชอบธรรมได้ตั้งขึ้นให้แก่บุคคลนั้นแล้ว

Draft(1919):	Ca.95	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 58 条

心神喪失者の行った取り消し可能な行為の取り消しを請求する権利は、その行為の日から 5 年を経過した時点で時効によって消滅する。但しこの時効の効果は、その者が心神喪失状態から回復した時点、あるいはこの者に法定代理人が選任された時点から 1 年を経過した後でなければ、これを援用することができない。

ส่วนที่ ๓ บุคคลมีกายฤ็ใจไม่สมประกอบ

第三款 身体あるいは精神に障害のある者

มาตรา ๕๙

บุคคลผู้ใดไม่สามารถจะจัดทำงานของตนเองได้เพราะเหตุจิตตผ่นเพี้ยนเพี้ยนก็ดี เพราะความประพฤติสุรุ่ยสุร่าย เสเพลเป็นอาจินก็ดี ฤ็เพราะเป็นคนติดสุรยาเมาก็ดี เมื่อบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๕๔ ได้ร้องขอต่อศาล ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นอยู่ในความพิทักษ์ก็ได้

คำสั่งศาลนี้ ให้โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาด้วย

Draft(1919):	-	Code(1925):	34	Code(1992):	32

第 59 条

- I. 心神耗弱のため、または浪費癖あるいはアルコールや薬物の中毒のために、ある個人が自分で自分の事務管理のできない状態にある場合には、裁判所は、第 54 条に掲げた何れかの者の請求に基づいて、この者を保佐人の監督の下に置くよう命じることができる。
- II. 裁判所のこの命令は、官報で公示する。

มาตรา ๖๐

บุคคลผู้ที่ศาลให้อยู่ในความพิทักษ์นั้น ถ้าผู้พิทักษ์ไม่อนุญาตแล้ว ย่อมไม่อาจจะทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่กล่าวต่อไปนี้แต่ลำพังตนได้ คือ

- (๑) รับทรัพย์สินฤ็เงิน
- (๒) ลงทุนเพื่อแสวงผลกำไร
- (๓) ยืมเงินฤ็รับเป็นผู้ค้ำประกัน
- (๔) ร้องฟ้องคดีในศาล เว้นแต่ที่จะร้องขอให้ยกเลิกผู้พิทักษ์ของตนนั้น จึงจะร้องฟ้องเองได้
- (๕) ให้โดยเสนาหา ฤ็ทำสัญญาปราณีปราณอมยอมความ ฤ็ตกลงให้อนุญาตตุลาการพิจารณาคดี
- (๖) บอกปิดไม้รับเมื่อเขาให้โดยเสนาหา ฤ็ไม่รับส่วนทรัพย์สินฤ็ฤ็คดี ฤ็รับเอาทรัพย์สินเช่นนั้นอันตกอยู่ในค่า

การระคิดพันธุเงื่อนใจอย่างใด ๆ

- (๗) เช่าฤให้เช่าสังหาริมทรัพย์เกินกำหนดสามปี
- (๘) ถือเอาสิทธิ ซึ่งเนื่องกับอสังหาริมทรัพย์ฤสังหาริมทรัพย์ที่มีค่า เว้นไว้แต่ทรัพย์ที่เช่าให้ฤทรัพย์มฤตกอั้นไม่ตกอยู่ในบังคับค่าการระคิดพันธุเงื่อนใจอย่างใด ๆ

Draft(1919):	-	Code(1925):	35(I)	Code(1992):	34(I)

第 60 条

裁判所の命令により保佐人の監督の下に置かれた者が次に掲げる行為をするためには、保佐人の同意を得なければならない。即ち

- (1) 財産あるいは金銭を受領すること。
- (2) 利益を求めて資産を投資すること。
- (3) 金銭を借用し、あるいは保証人となること。
- (4) 裁判所に訴訟を提起すること。但し、自己の保佐人の解任を裁判所に請求することは、被保佐人自らが行うことができる。
- (5) 贈与すること、和解契約をすること、または仲裁人の裁定による訴訟の解決に同意すること。
- (6) 贈与あるいは遺贈を拒絶すること、または何らかの付随義務を伴いあるいは条件付きの贈与あるいは遺贈を受領すること。
- (7) 3年を越える期間にわたって動産を賃借し、あるいは賃貸すること。
- (8) 不動産あるいは価値を有する動産に関する権利を取得すること。但し、何らの付随義務も条件もない贈与あるいは遺贈をとって受領する場合は、この限りでない。

มาตรา ๖๑

การใดตั้งได้ระบุมาในมาตราก่อนนั้น ถ้าบุคคลผู้อยู่ในความพิทักษ์ทำลงโดยไม่ได้อนุญาต การนั้นยอมเป็นโมฆียะ

Draft(1919):	-	Code(1925):	35(II)	Code(1992):	34(II)

第 61 条

裁判所の命令によって保佐人の監督の下に置かれた者が、[保佐人の] 同意を得ずに、第 60 条に掲げられた行為を行ったときは、その行為は、取り消すことができる。

มาตรา ๖๒

เฉพาะแต่บุคคลซึ่งกล่าวต่อไปนี้นั้น จะร้องขอให้เพิกถอน ฤให้สัตยาบันการอันเป็นโมฆียะนั้นได้ คือ

- (๑) ผู้พิทักษ์
- (๒) บุคคลนั่นเอง เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้พ้นจากความพิทักษ์แล้ว
- (๓) ทายาทของผู้นั้น

Draft(1919):	-	Code(1925):	137	Code(1992):	175

第 62 条

[裁判所の命令により保佐人の監督の下に置かれた者が行った] 取り消し可能な行為は、次に掲げる者のみはその取り消しを請求し、あるいは追認することが許される。即ち

- (1) 保佐人。
- (2) 裁判所が保佐の命令を解除した場合には、[行為の時に] 保佐人の監督の下に置かれていた者自身。
- (3) 被保佐人の相続人。

มาตรา ๖๓

สิทธิซึ่งจะร้องขอให้เพิกถอนการอันเป็นโมฆียะ ซึ่งบุคคลผู้วิกลจริตได้ทำไปนั้น ย่อมระงับสิ้นไปโดยอายุความ มีกำหนดห้าปี นับแต่วันที่ได้ทำการเช่นว่านี้

แต่ว่าสิทธิอันมีอยู่เป็นคุณแก่บุคคลผู้อยู่ในความพิทักษ์ และเป็นโทษแก่ผู้พิทักษ์นั้น อายุความยังไม่บริบูรณ์จนกว่าห้าปี นับตั้งแต่วันที่บุคคลเช่นว่านี้ได้พ้นจากความพิทักษ์แล้ว

Draft(1919):	-	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 63 条

- I. 保佐人の監督の下に置かれた者の行った取り消し可能な行為の取り消しを請求する権利は、その行為の日から 5 年を経過した時点で時効によって消滅する。
- II. しかしながら、被保佐人に対しては利益をもたらすが、同時に保佐人には不利益をもたらす権利に関しては、その消滅時効は、[裁判所によって] 保佐の命令が解除された時点から 5 年を経過しなければ完成しない。

หมวด ๓ สืบสูญ

第三節 失踪

มาตรา ๖๔

ถ้าบุคคลใดไปเสียจากถิ่นที่อยู่ และไม่มีใครรู้แน่ว่าจะเป็นตายร้ายดีอย่างไร จนล่วงกำหนดปีหนึ่งตั้งแต่ได้ทราบข่าวมาเป็นครั้งสุดท้ายที่สุดแล้ว พนักงานอัยการฤๅผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งมีส่วนได้เสียด้วยนั้น จะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้จัดการทรัพย์สินของบุคคลผู้นั้นก็ได้

Draft(1919):	Ca.24	Code(1925):	53	Code(1992):	48

第 64 条

ある個人がその居所から立ち去って、その生死を確知する者が一人もない場合において、その者からの最後の消息を受け取った時点から 1 年を経過したときは、裁判所は、検察官あるいは利害関係人の請求に基づいて、不在者の財産のために管理人を選任することができる。

มาตรา ๖๕

ถ้าผู้ไม่อยู่นั้นได้แต่งตั้งตัวแทนมอบอำนาจจัดทรัพย์สินทั่วไปแล้ว ศาลจะอนุญาตคำร้องขอซึ่งกล่าวมาในมาตรา ก่อนได้ต่อเมื่อมาพิจารณาเห็นปรากฏว่าการที่ตัวแทนจัดทรัพย์สินนั้นเกลือกจะเสียหายแก่ผู้ไม่อยู่

Draft(1919):	Ca.25	Code(1925):	54	Code(1992):	49

第 65 条

不在者が [立ち去る前に] 自己の財産管理のために包括代理人を自ら選任していたときは、裁判所は、その調査の結果、[不在者の置いた] 代理人による財産管理が不在者に損害を及ぼす虞があると認められた場合にのみ、第 64 条に基づく請求を認可することができる。

มาตรา ๖๖

ตัวแทนอันผู้ไม่อยู่ได้แต่งตั้งมอบอำนาจจัดทรัพย์สินทั่วไปไว้แล้ว ถ้ามีการจำเป็นที่จะต้องทำอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเห็นว่าเป็นการนอกอำนาจที่มอบไว้ จะร้องขอต่อศาลให้ขยายอำนาจนั้นก็ได้

Draft(1919):	Ca.26	Code(1925):	56	Code(1992):	51

第 66 条

不在者が財産管理のために選任した包括代理人は、[適切な財産管理のためには] 自らに委託された権限を越える行為を必要とすることが判明したときは、裁判所に対して、その権限を拡張するよう請求することができる。

มาตรา ๖๗

ผู้จัดการที่ศาลได้แต่งตั้งขึ้นนั้น ต้องทำบัญชีทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ในขณะเมื่อเข้าจัดการ บัญชีทรัพย์สินนี้ ต้องทำต่อหน้าพยานสองคน และให้ลงลายมือชื่อพยานในบัญชีนั้นด้วย

Draft(1919):	Ca.27	Code(1925):	57	Code(1992):	52

第 67 条

裁判所が[不在者のために] 選任した財産管理人は、その管理を始めるに当たり、不在者の財産の目録を作成しなければならない。この財産目録は、2名の証人の立会の下に作成し、またその証人に目録中に署名させなければならない。

มาตรา ๖๘

ผู้จัดการนั้น มีอำนาจเป็นตัวแทนซึ่งได้รับมอบอำนาจทั่วไป และเมื่อได้รับอนุญาตของศาลก่อนแล้ว ผู้จัดการก็อาจจะทำการอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่นั้นได้

Draft(1919):	Ca.28	Code(1925):	58	Code(1992):	54

第 68 条

裁判所が[不在者のために] 選任した財産管理人は、包括的な権限を委託された代理人としての権限を有し、裁判所から事前に許可を得ている場合には、不在者の財産に関連するその他の行為もまた、行うことができる。

มาตรา ๖๙

ถ้าผู้ไม่อยู่ได้แต่งตั้งตัวแทนมอบอำนาจเฉพาะการอันใดไว้ ผู้จัดการหาอาจจะสอดเข้าไปเกี่ยวข้องกับกรที่เป็นอำนาจเฉพาะการเช่นนั้นได้ไม่ แต่ถ้ามาพิจารณาเห็นปรากฏว่าการที่ตัวแทนจัดทำอยู่นั้นเกลือกจะเสียหายแก่ผู้ไม่อยู่ไซ้ ก็อาจร้องขอให้ศาลถอดตัวแทนนั้นเสียได้

Draft(1919):	Ca.29	Code(1925):	59	Code(1992):	55

第 69 条

不在者が特定の事務につき、自ら代理人を選任していたときは、[裁判所により選任された] 財産管理人は、この事務の管理権限にかかる事項には、一切干渉することができない。但し、その代理人による事務管理の結果、不在者[の財産] に損害が生じる虞があると判明した場合には、[財産管理人は、] その代理人の解任を裁判所に請求することができる。

มาตรา ๗๐

ศาลจะสั่งเองในขณะใด ๆ ฤจะมีคำสั่งเมื่อพนักงานอัยการทูลผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งมีส่วนได้เสียร้องขอขึ้นในการเหล่านี้ ก็สั่งได้ คือ

- (๑) ให้ผู้จัดการหาประกันให้ไว้เพื่อกรที่จัดทำ และเพื่อส่งคืนทรัพย์สินที่มอบไว้
- (๒) ให้ผู้จัดการแจ้งรายงานให้ทราบว่ทรัพย์สินที่ว่มาแล้วนั้นเป็นอย่างไร ๆ
- (๓) ถอดถอนผู้จัดการออกเสียโดยมีเหตุอันสมควร และตั้งแต่งผู้อื่นให้จัดการแทนผู้นั้นต่อไป

Draft(1919):	Ca.30	Code(1925):	60	Code(1992):	56

第 70 条

裁判所は、職権によって、または検察官あるいは利害関係人の請求に基づき、次のことを命じる [ことができる]。即ち

- (1) [裁判所により選任された] 財産管理人に、その管理行為に関し、また、委託された財産の返還を確実にするために、担保を提供させること。
- (2) 財産管理人に、不在者の財産の状態を報告させること。
- (3) 相当の事由がある場合に、財産管理人を解任して他の者を選任し、管理を続行させること。

มาตรา ๗๐

ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้จัดการได้รับสินจ้างคิดจ่ายจากทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ก็ได้

Draft(1919):	Ca.31	Code(1925):	61	Code(1992):	57

第 71 条

裁判所は、[不在者のために自らが選任する] 財産管理人に、不在者の財産から報酬を支払うよう命じることができる。

มาตรา ๗๑

อำนาจของผู้จัดการนั้น ย่อมสุดสิ้นลงในกรณีดังกล่าวต่อไปนี้ คือ

- (๑) เมื่อผู้ไม่อยู่นั้นกลับมา
- (๒) เมื่อได้พะยานเป็นหลักฐานแน่ชัดว่าผู้ไม่อยู่นั้นถึงแก่ความตาย
- (๓) เมื่อศาลถอนผู้จัดการ
- (๔) เมื่อผู้จัดการลาออกถึงแก่ความตาย
- (๕) เมื่อศาลแสดงความสาบสูญดังบัญญัติไว้ต่อไปนี้

Draft(1919):	Ca.32	Code(1925):	62	Code(1992):	58

第 72 条

[裁判所により選任された] 財産管理人の権限は、次の事由により当然に終了する。即ち

- (1) 不在者が帰還したとき。
- (2) 不在者が既に死亡したことを明確に伝える証拠を [裁判所が] 入手したとき。
- (3) 裁判所が財産管理人を解任したとき。
- (4) 財産管理人が辞任したか、または死亡したとき。
- (5) 裁判所が [不在者について] 以下に規定する失踪宣告を下したとき。

มาตรา ๗๒

กฎหมายลักษณะตัวแทนนั้น ย่อมใช้บังคับในการจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ เพียงที่ไม่ขัดขวาง ฤไม่แย้งกับความในทมนวคนี้

Draft(1919):	Ca.33	Code(1925):	63	Code(1992):	60

第 73 条

[本法典中の] 代理人に関する章の規定は、本節の趣旨に抵触あるいは齟齬のない限りにおいて、不在者の財産の管理行為にこれを適用する。

มาตรา ๗๓

ถ้าบุคคลได้ไปจากถิ่นที่อยู่ และทราบเท่าเจ็ดปีไม่มีใครทราบแน่ว่าจะเป็นตายร้ายดีอย่างไร เมื่อพนักงานอัยการฤ

าผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งมีส่วนได้เสียร้องขอต่อศาล ศาลจะมีคำสั่งแสดงว่าบุคคลเช่นนั้นสาบสูญเสียแล้วก็ได้

อนึ่งระยะเจ็ดปีข้างต้นนั้น ถ้ามีข้อความที่ควรเชื่อฟังได้ในครั้งหลังที่สุดแสดงให้เห็นว่า บุคคลผู้นั้นตกอยู่ในฐานะที่จะเป็นอันตรายแก่ชีวิต เสมือนเช่นว่าเป็นผู้ไปในเรือเมื่ออัปปางก็ดี ฤตกอยู่ในกลางสงครามก็ดี ให้ลดเวลาลงคงสามปี

Draft(1919):	Ca.34	Code(1925):	64	Code(1992):	61

第 74 条

- I. ある者がその居所から立ち去ってから7年が経過し、且つ、その生死を確知する者が誰一人いないときは、裁判所は、検察官または利害関係人の請求に基づいて、その者を失踪者とする宣告をすることができる。
- II. なお、本条第1項に規定される7年の期間は、[その者の消息を]最後に伝える信頼すべき情報によれば、その不在者が沈没した船舶に乗船していた、あるいは戦地に臨んでいたなど、生命の危険に曝されていた事情がある場合には、これを3年間に短縮する。

มาตรา ๗๕

เมื่อศาลแสดงว่าบุคคลใดสาบสูญแล้ว บุคคลผู้นั้นย่อมชื่อว่าตายแล้วเมื่อสิ้นระยะเวลาที่ระบุไว้ในมาตราก่อนนั้น แต่นั้นไปให้ทรัพย์สินมรดกของผู้ที่ตกแก่ทายาทของเขาตามกฎหมายรักษมรดก

Draft(1919):	Ca.35	Code(1925):	65	Code(1992):	62

第 75 条

ある個人が裁判所より失踪の宣告を受けたときは、第74条に規定された期間の満了した時点で死亡したものと見なす。この時点より、失踪者の遺産は、本法典中の相続に関する章の規定にしたがって、その相続人に帰属する。

มาตรา ๗๖

เมื่อทรัพย์สินมรดกของผู้ที่ศาลได้แสดงว่าสาบสูญนั้นได้ออนให้แก่ทายาทแล้วทั้งหมด ฤแต่บางส่วนก็ดี ถ้าผู้นั้นกลับมา ทายาทจำต้องคืนทรัพย์สินที่ได้ไว้ ตามความในบรรพพนี้ ลักษณะคืนลาภอันมิควรได้

Draft(1919):	Ca.36	Code(1925):	66	Code(1992):	63

第 76 条

裁判所より失踪の宣告を受けた個人の遺産が全てあるいは部分的に相続人に譲り渡された後に、失踪者が帰還したときは、遺贈を受けた相続人は、本法典の債権債務関係に関する編の、不当利得の返還に関する章の規定に従って、受け取った財産を返還しなければならない。

มาตรา ๗๗

สิทธิที่จะเรียกร้องเอาทรัพย์สินมรดกคืนตามความที่กล่าวมาในมาตราก่อนนั้น ย่อมระงับสิ้นไปโดยอายุความมีกำหนดปีหนึ่ง ตั้งแต่วันซึ่งผู้ที่ศาลได้แสดงว่าสาบสูญนั้นได้กลับมา

Draft(1919):	Ca.37	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 77 条

第76条の規定に従って遺産の返還を請求する権利は、裁判所より失踪宣告を受けた者の帰還日から起算して1年を経過したときは、時効によって消滅する。

ลักษณะ ๖ บุคคลนิติสมมต

第六章 法人

หมวด ๑ ก่อตั้งและความสามารถแห่งบุคคลนิติสมมต

第一節 法人の設立とその行為能力

มาตรา ๗๘

อันว่านิติสมมตนั้น จะก่อตั้งขึ้นได้แต่โดยกฎหมาย ฤตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

Draft(1919):	Ca.96	Code(1925):	68	Code(1992):	65

第 78 条

法人というものは、法律あるいは法律に定められた規定に従ってのみ、これを設立することができる。

มาตรา ๗๙

บุคคลนิติสมมต ย่อมสิทธิและหน้าที่เหมือนบุคคลธรรมดา เว้นเสียแต่สิทธิและหน้าที่ซึ่งว่าโดยสภาพจะพึงมีพึงเป็นได้เฉพาะแก่บุคคลธรรมดาเท่านั้น

Draft(1919):	Ca.97, 98	Code(1925):	70	Code(1992):	67

第 79 条

法人は、当然に自然人と同様の権利を有し義務を負う。但し、その性質からして、自然人に固有の権利義務に関しては、その限りではない。

มาตรา ๘๐

ภูมิลำเนาของบุคคลนิติสมมตนั้น ได้แก่ถิ่นที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ฤที่ตั้งทำการ แต่ว่าถิ่นที่มีสาขาสำนักงานจะจัดว่าเป็นภูมิลำเนาด้วยก็ได้

Draft(1919):	-	Code(1925):	71	Code(1992):	68

第 80 条

法人は、その主な事務所あるいは事業所の所在地に、その住所を有する。支所を有するときは、その所在地もまた法人の住所とすることも許される。

มาตรา ๘๑

จำพวกที่กล่าวต่อไปนี้ ย่อมเป็นบุคคลนิติสมมต คือ

- (๑) ทะบวงการเมือง
- (๒) วัดวาอาราม
- (๓) ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนแล้ว
- (๔) บริษัทจำกัดสินใช้
- (๕) สมาคม
- (๖) มูลนิธิได้รับอนุญาตแล้ว

Draft(1919):	Ca.99	Code(1925):	72	Code(1992):	-

第 81 条

以下に掲げる種類のもの、当然にこれを法人とする。即ち

- (1) 政府機関
- (2) 寺院
- (3) 登記済みパートナーシップ
- (4) 有限会社
- (5) 社団
- (6) 認可済み財団

มาตรา ๘๒

ทะเบียนการเมืองนั้น คือ กระทรวงและกรมในรัฐบาล เทศบาลปกครองท้องถิ่น และประชาบาลทั้งหลาย

Draft(1919):	Ca.100	Code(1925):	73	Code(1992):	-

第 82 条

政府機関とは即ち、中央政府の各省庁、地方行政機関、および地域自治体のあらゆるものをいう。

มาตรา ๘๓

การควบคุมความปลอดภัย ย่อมเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับที่วางไว้ว่าด้วยการนั้น

การควบคุมห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนก็ดี บริษัทจำกัดสินใช้ก็ดี และสมาคมก็ดี ย่อมบังคับตามกฎหมายและข้อบังคับว่าด้วยการนั้น ๆ

Draft(1919):	Ca.101, 103	Code(1925):	Ca.101 → 74	Code(1992):	-

第 83 条

- I. 寺院の管理は、それに関する法律および [その他の] 法令の規定に従う。
- II. 登記済みパートナーシップ、有限会社、ならびに社団法人の監督は、各々に関する法律および [その他の] 法令に従う。

หมวด ๒ มุณินิธิ

第二節 財団法人

มาตรา ๘๔

มุณินิธินั้นได้แก่ทรัพย์สินอันจัดสรรไว้เป็นแพนงเพื่อบำเพ็ญทาน การศาสนา วิทยาศาสตร์ วรรณคดี ฤเพื่อสาธารณประโยชน์อื่น ๆ และไม่ได้หมายคำกำไร

Draft(1919):	Ca.104	Code(1925):	81	Code(1992):	110

第 84 条

財団とは、慈善事業、宗教、科学技術、文学、その他公益に奉仕する機関として提供された財産であって、営利を目的としないものをいう。

มาตรา ๘๕

มุณินิธินั้น จะต้องก่อตั้งขึ้นด้วยทำตราสารลงไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

อนึ่งมุณินิธินั้นจะจัดตั้งขึ้นเป็นบุคคลนิติสมมตได้ต่อเมื่อรัฐบาลให้อำนาจและจดทะเบียนแล้ว

Draft(1919):	Ca.106	Code(1925):	85(II)	Code(1992):	-

第 85 条

- I. 財団は、書面による寄附行為によって、これを設立しなければならない。
- II. なお、財団が法人として設立されるためには、政府より〔法人としての〕権能を付与され、且つ、それを登記しなければならない。

มาตรา ๘๖

ตราสารตั้งมูลนิธินั้น ต้องมีข้อความสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อของมูลนิธิ
- (๒) วัตถุประสงค์ของมูลนิธิ
- (๓) ที่ตั้งสำนักงานของมูลนิธิ แม้จะพึงมี
- (๔) ข้อบังคับสำหรับจัดการมูลนิธิ
- (๕) การแต่งตั้งผู้จัดการทั้งหลายของมูลนิธิ

Draft(1919):	Ca.107	Code(1925):	82	Code(1992):	112

第 86 条

財団を設立するための寄附行為は、以下に掲げる項目を内容とする根本規則を規定しなければならない。

- (1) 財団の名称。
- (2) 財団の目的。
- (3) 財団の事務所の所在地。設立予定のものも含む。
- (4) 財団の管理に関する規定。
- (5) 財団の理事の選任に関する規定。

มาตรา ๘๗

การให้อำนาจแก่มูลนิธินั้น ย่อมสุดแล้วแต่อำเภอใจของรัฐบาล และจะบังคับให้มีข้อไขอย่างไรๆ แล้วจึงอนุญาตตามที่เห็นควรก็ได้

อนึ่งเมื่ออนุญาตให้อำนาจแล้ว ให้เก็บใจความแห่งข้อสำคัญของมูลนิธินั้น ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

Draft(1919):	Ca.108, 109, 110	Code(1925):	Ca.108,109 → 86, Ca.110 → 85	Code(1992):	-

第 87 条

- I. 〔第 86 条に基づく〕財団法人に対する権能の付与は、当然に政府の裁量に属し、適切と認められる場合には、何等かの条件を付して〔法人としての権能を〕認可することができる。
- II. なお、〔政府が認可して法人としての〕権能を付与したときは、財団の根本規則〔＝定款〕の要旨を提出させ、官報でこれを公示しなければならない。

มาตรา ๘๘

มูลนิธิที่ได้รับอนุญาตแล้ว มีผู้จัดการทั้งหลายเป็นผู้แทนของมูลนิธินั้น ในการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ผู้จัดการทั้งหลายนั้น จะฟ้องถูกฟ้องในฐานะเป็นผู้แทนมูลนิธิก็ได้

Draft(1919):	Ca.111	Code(1925):	88	Code(1992):	123

第 88 条

- I. 〔法人としての〕権能を付与された財団法人と第三者との関係においては、財団法人の理事全員が法

人を代理する。

II. この財団法人の理事全員は、財団の代理人として訴訟を提起し、あるいは訴えを受けることができる。

มาตรา ๘๙

การเกี่ยวข้องในระหว่างมูลนิธิที่ได้รับอนุญาตกับผู้จัดการทั้งหลายของมูลนิธินั้นก็ดี ระหว่างผู้จัดการเหล่านั้นกับบุคคลภายนอกก็ดี ท่านให้บังคับตามบทกฎหมายลักษณะตัวแทน

Draft(1919):	Ca.112	Code(1925):	89	Code(1992):	77

第 89 条

[法人としての] 認可を受けた財団法人とその法人の理事全体との関係、または法人の理事全体と第三者との関係については、本法典中の代理人に関する章の規定を適用する。

มาตรา ๙๐

เมื่อตำแหน่งผู้จัดการของมูลนิธิว่างลง ก็ให้ใช้วิธีอันมีอยู่ในตราสารตั้งมูลนิธิแต่งตั้งขึ้นให้เต็มจำนวน ถ้าไม่มีข้อความเช่นนี้อยู่ในตราสารนั้น เมื่อพนักงานอัยการฤๅผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียด้วยคำร้องขอขึ้นแล้ว ก็ให้ศาลสั่งตั้งผู้หนึ่งผู้ใดให้เต็มตำแหน่งที่ว่างก็ได้

Draft(1919):	Ca.113	Code(1925):	79	Code(1992):	73

第 90 条

財団の理事に欠員があるときは、当該財団の寄附行為に定められた理事の選任に関する規定を用いて、この欠員を補充する。寄附行為中にそのような規定がない場合には、検察官あるいは何れかの利害関係人の請求に基づいて、裁判所が命じて何らかの者を選任し、欠員を補充することができる。

มาตรา ๙๑

มูลนิธิทุกรายย่อมตกอยู่ในบังคับควบคุมแลตรวจตราของรัฐบาล เจ้าพนักงานผู้ใดอันรัฐบาลได้แต่งตั้งไปเพื่อการนั้นแล้ว ให้เข้าดูสมุดหนังสือกับบัญชีของมูลนิธิได้ในเวลาใด ๆ อันสมควร เจ้าพนักงานผู้นั้นอาจจะสอบสวนผู้จัดการและตัวแทน ฤๅถูกจ้างในมูลนิธิด้วยข้อความใด ๆ ที่เกี่ยวกับมูลนิธินั้นได้

Draft(1919):	Ca.114	Code(1925):	90	Code(1992):	128

第 91 条

全ての財団法人は、当然に政府の監督の下に置かれる。この目的のために政府が任命した係官は、必要などときには何時でも、財団法人に立ち入ってその会計帳簿を閲覧することができる。[また、] この係官は、当該財団法人に関する事項であれば如何なることであれ、それについて、法人の理事、[その他の] 代理人、あるいは使用人を尋問することができる。

มาตรา ๙๒

มูลนิธินั้นย่อมสิ้นสุดลงด้วยเหตุประการใดประการหนึ่งดังว่านี้ คือ

- (๑) เลิกตามบทบัญญัติที่กล่าวไว้ในตราสารตั้งมูลนิธินั้น
- (๒) เมื่อวัตถุประสงค์แห่งมูลนิธินั้นสำเร็จบริบูรณ์แล้ว ฤๅกับเป็นการพ้นวิสัย
- (๓) เมื่อมูลนิธินั้นล้มละลาย
- (๔) เมื่อมีคำสั่งของศาลตามข้อความที่กล่าวไว้ในมาตราต่อไปนี้

Draft(1919):	Ca.115	Code(1925):	92	Code(1992):	130

第 92 条

財団法人は、以下に掲げるいずれかの事由により、当然に終了する。即ち

- (1) 財団法人の寄附行為に定められた規定に従って解散した [とき]。
- (2) その財団法人の目的が達成されたとき、または不可能となったとき。
- (3) 財団法人が破産したとき。
- (4) 次条以下の規定に基づく裁判所の [解散] 命令があったとき。

มาตรา ๙๓

เมื่อพนักงานอัยการ ฤๅผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งมีส่วนได้เสียด้วยยื่นคำร้องขอต่อศาลฯ จะมีคำสั่งให้เลิกมูลนิธินั้นเสีย และแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีนายหนึ่งฤๅหลายนาย ในกรณีทีกล่าวต่อไปนี้เป็นอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ คือ

- (๑) ถ้ามูลนิธินั้นได้ก่อตั้งขึ้นจัดต่อบทบัญญัติในหมวดนี้ ฤๅว่ามูลนิธินั้นจัดต่อกฎหมายก็ดี รัฐประศาสนโยบายก็ดี ฤๅความปลอดภัยของบุคคลฤๅทรัพย์สินก็ดีด้วยเหมือนกัน
- (๒) ถ้าว่าเป็นอันจะจัดการมูลนิธินั้น ให้ดำเนินอยู่ต่อไปอีกไม่ได้ ไม่เลือกว่าเพราะเหตุประการใด ๆ
- (๓) ถ้ามูลนิธิทำการจัดต่อบทบัญญัติในตราสารตั้งมูลนิธินั้นเอง ฤๅจัดต่อข้อไขซึ่งรัฐบาลได้อนุญาตให้อำนาจไว้

Draft(1919):	Ca.116	Code(1925):	93	Code(1992):	131

第 93 条

次に掲げる場合においては、検察官または利害関係を有する何れかの者が裁判所に対して請求したときは、[裁判所は、] 財団法人の解散を命じ、一人あるいは数人の清算人を任命することができる。即ち

- (1) 財団法人が本節の規定に反して設立されたとき、または法令あるいは国策に違反したとき。個人あるいは財産の安全 [を脅かした] ときもまた、同様とする。
- (2) その原因の如何にかかわらず、財団法人の事業を継続することが困難となったとき。
- (3) 財団法人がその寄附行為中の規定に反した行為をしたとき、または政府が [法人としての] 権能を付与した際に定めた条件に反した行為をしたとき。

มาตรา ๙๔

ในการชำระบัญชีมูลนิธินั้น ให้ใช้บทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนและบริษัทบังคับอนุโลมตามควรแก่บทนั้น ๆ

Draft(1919):	Ca.117	Code(1925):	95	Code(1992):	133

第 94 条

財団法人の清算には、本法典中のパートナーシップおよび有限会社の清算に関する規定を準用する。

มาตรา ๙๕

เมื่อมูลนิธิสิ้นสุดลง ทรัพย์สินของมูลนิธินั้นให้โอนไปยังบุคคลนิติสมมต ตามที่จะพึงระบุไว้ในตราสารตั้งมูลนิธิ นั้น

เมื่อไม่มีความกล่าวไว้ถึงบุคคลนิติสมมตเช่นว่านี้ ถ้าพนักงานอัยการ ฤๅผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งมีส่วนได้เสียด้วย มีคำร้องขอต่อศาลไซ้ ศาลจึงสั่งจัดสรรทรัพย์สินนั้นให้แก่บุคคลนิติสมมตซึ่งปรากฏว่ามีวัตถุประสงค์ที่ประสงคืล้ชิดกับวัตถุประสงค์ของมูลนิธินั้น

ถ้าหากว่าจัดสรรทรัพย์สินอย่างว่ามานี้ มีอาจจะทำได้ก็ดี ฤๅถ้าว่ามูลนิธินั้นต้องบังคับให้เลิกเสีย เพราะเหตุได้ทำจัดต่อกฎหมาย ฤๅรัฐประศาสนโยบายก็ดี ศาลจะสั่งให้ทรัพย์สินของมูลนิธินี้ตกเป็นของแผ่นดิน

Draft(1919):	Ca.118, 119, 120	Code(1925):	96	Code(1992):	134

第 95 条

- I. 財団法人が解散したときは、寄附行為でなされた指名に従って、その資産を〔他の〕法人に譲り渡さなければならない。
- II. 〔寄附行為に〕そのような指名がない場合には、検察官または利害関係を有する何れかの者の請求に基づき、裁判所は、当該財団法人のそれと類似した目的を有する〔他の〕法人にその資産を譲り渡すよう命じることができる。
- III. 〔本条第 2 項に従った〕資産の譲渡が不可能な場合、または当該財団法人が法律あるいは国策に反した行為をしたために解散を命ぜられた場合には、裁判所は、当該財団法人の資産を国庫に納めるよう命じる。

มาตรา ๙๖

ข้อบังคับสำหรับการให้อำนาจ การจดทะเบียนและการดูแลตรวจตรามูลนิธิตามความที่กล่าวไว้ในหมวดนี้ ให้
เสนาบดีผู้รับผิดชอบในการปกครองท้องที่เป็นผู้ออกกฎข้อบังคับ

Draft(1919):	-	Code(1925):	97(I)	Code(1992):	136

第 96 条

本節中に規定された〔法人としての〕権能の付与、財団法人の登記および〔主務官庁による〕その監督については、当該地区の行政において〔当該業務の〕責任を負う主務官庁の長官が規則を制定する権限を有するものとする。

ลักษณะ ๗ ทรัพย์สิน

第七章 物

มาตรา ๙๗

ทรัพย์สินนั้น ท่านหมายความเอาแต่เฉพาะของมีรูปร่าง จำแนกเป็นอสังหาริมทรัพย์ คือทรัพย์สินเคลื่อนที่ไม่ได้ ฤๅเป็นสังหาริมทรัพย์ คือทรัพย์สินเคลื่อนที่ได้

Draft(1919):	Th.1	Code(1925):	98	Code(1992):	137

第 97 条

物とは有体物のみを意味し、それは不動産、即ち移動不可能な物と、動産、即ち移動可能な物に分類される。

มาตรา ๙๘

ที่ดินกับทรัพย์สินที่ติดอยู่กับที่ดินนั้น จัดเป็นอสังหาริมทรัพย์
ทรัพย์สินอื่น ๆ จัดเป็นสังหาริมทรัพย์ทั้งสิ้น

Draft(1919):	Th.2, 3	Code(1925):	100, 101	Code(1992):	139, 140

第 98 条

- I. 土地と土地に付着した物とは、これを不動産に分類する。
- II. それ以外の物は全て、動産に分類される。

มาตรา ๙๙

ทรัพย์สินที่เป็นประเภทนั้น ได้แก่สังหาริมทรัพย์ทั้งหลายซึ่งตามทางค้าขายเปลี่ยนมือกันโดยปกติ ย่อมเป็นธรรมเนียมที่กำหนดกันด้วยจำนวนเล็กน้อย ฤๅด้วยมาตราชั่ง ตวง วัด

Draft(1919):	-	Code(1925):	102	Code(1992):	-

第 99 条

種類物とは即ち、商取引きによってその所有者が転々と替わることを常とする動産であつて、個数の多少によって指定するか、あるいは重量、長さ、枳 [=体積] で測るかは、慣習に従う。

มาตรา ๑๐๐

โภคทรัพย์นั้น ได้แก่สังหาริมทรัพย์อันกินได้ใช้เปลืองสิ้นไป

Draft(1919):	-	Code(1925):	103	Code(1992):	-

第 100 条

消費物とは即ち、食することができ、使用することで消耗してしまう動産のことをいう。

มาตรา ๑๐๑

เมื่อทรัพย์สินใดมีส่วนแต่สองขึ้นไป ประกอบติดเนื่องกันอันจะแยกกันไม่ได้ นอกจากจะทำลายฤๅเปลี่ยนแปลงให้เสียรูปทรงส่วนใดส่วนหนึ่งไซ้ ท่านว่าส่วนนั้น ๆ เป็นส่วนควบ จะถือสิทธิฤๅก่อสิทธิขึ้นในส่วนควบเช่นว่านี้ต่างกันไม่ได้

แต่ทรัพย์สินซึ่งติดกับที่ดินติดกับเรือนชั่วคราว ย่อมไม่นับว่าเป็นส่วนควบ วิธีอย่างเดียวกันนี้ย่อมใช้บังคับแก่ เรือนถาวรปลูกสร้างอย่างอื่นอันผู้มีสิทธิในที่ดินของผู้อื่นใช้สิทธินั้นปลูกทำลงไว้ในที่ดินนั้น

Draft(1919):	-	Code(1925):	107, 109	Code(1992):	144, 146

第 101 条

- I. ある物が緊密に結合した2つ以上の部分から成り、その物を破壊し、あるいは何れかの部分の形状を変容させることなく、互いを分離することができないときは、これを〔その物の〕構成要素という。このような構成要素を分離して、〔その何れかのみ〕権利を取得し、あるいは権利を設定することはできない。
- II. しかしながら、土地あるいは建物に一時的に付着されたに過ぎない物は、これを〔土地あるいは建物の〕構成要素とは見なさない。他人の土地を利用する権利を有する者が自己の権利を行使して、その土地の上に建てた建物その他の構造物もまた同様とする。

มาตรา ๑๐๒

เครื่องอุปกรณนั้นเป็นสังหาริมทรัพย์ ซึ่งไม่เป็นส่วนควบ แต่เป็นของซึ่งใช้ประจำอยู่กับทรัพย์เป็นประธานนั้น เป็นอาจฉ

เครื่องอุปกรณเช่นว่านี้ ถึงจะแยกออกจากทรัพย์เป็นประธานชั่วคราว ก็ยังไม่ขาดจากเป็นเครื่องอุปกรณของ ทรัพย์เป็นประธานนั้น

ถ้าและทรัพย์เป็นประธานนั้น จะพึงเปลี่ยนมือฤจัดให้เป็นไปตกไปประการใด ท่านบังคับว่าเครื่องอุปกรณนั้น ย่อมตกติดไปเป็นไปกับทรัพย์เป็นประธานนั้นด้วย

Draft(1919):	Th.4	Code(1925):	110	Code(1992):	147

第 102 条

- I. 従物とは、〔主物の〕構成要素ではないが、主物に常備して共に用いることを慣しとする動産をいう。
- II. このような従物は、たとえ一時的に主物から分離されても、なおその従物たる性格を失うことはない。
- III. 主物がその所有者を替え、あるいは〔その他〕何らかの処分を受けたときは、従物もまたそれに従う。

มาตรา ๑๐๓

ถ้าเครื่องอุปกรณเป็นของผู้อื่นไม่ใช่เจ้าของทรัพย์เป็นประธานนั้น นำมาติดไว้กับทรัพย์เป็นประธาน ผู้เจ้า ของอุปกรณจะนำออกเสียก็ได้ แต่ว่าจะต้องให้ทรัพย์เป็นประธานนั้นคืนอยู่ตามสภาพเดิม ฤว่าใช้ค่าทดแทนให้ เพราะทำให้เสียสภาพเดิม

Draft(1919):	-	Code(1925):	-	Code(1992):	-

第 103 条

ある物が所有者を異にする主物にその従物として付着されたときは、従物の所有者は、それを主物から分離して〔処分する〕ことができる。しかしながらその際、〔従物の所有者は、〕主物の原状を維持しなければならない。従物を分離したことで主物の状態に損害が生じたときは、それを賠償しなければならない。

มาตรา ๑๐๔

ไม้ยืนต้น นับว่าเป็นส่วนควบกับที่ปลูกไม้ นั้น

ไม้ล้มลุกและรัถยูษาคัตอันจะเก็บเกี่ยวรวงผลได้คราวหนึ่งฤหลายคราวต่อปี ย่อมไม่เป็นส่วนควบกับที่ดิน และ นับว่าเป็นสังหาริมทรัพย์ด้วย

Draft(1919):	Th.5, 6	Code(1925):	108	Code(1992):	145

第 104 条

- I. [多年生の] 立ち木は、それが生える土地の構成要素と見なす。
- II. 一年生の植物、および年に一回あるいは数回収穫期を有する穀物は、その土地の構成要素を成さなず、[それ自体で独立した] 動産と見なす。

มาตรา ๑๐๕

ดอกผลทั้งหลายของทรัพย์สินนั้น มีความหมายดังนี้

- (๑) ดอกผลธรรมดา กล่าวคือว่า บันดาลสิ่งทั้งปวงซึ่งได้มาเพราะใช้ของนั้น อันเกิดขึ้นโดยธรรมชาติของมัน ดังเช่นว่า ผลไม้ น้ำมัน ขน และลูกของสัตว์ เหล่านี้ย่อมสามารถจะถือเอาได้เวลาเมื่อขาดตกออกจากสิ่งนั้นๆ
- (๒) ดอกผลนิติบัญญัติ กล่าวคือว่า ดอกเบี้ย กำไร ค่าเช่า ค่าปันผล ฤทธาอื่น ๆ ที่ได้เป็นครั้งเป็นคราวแก่เจ้าทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อที่ได้ใช้ทรัพย์สินนั้น ดอกผลเหล่านี้ย่อมคำนวณและถือเอาได้ตามรายวัน

Draft(1919):	Th.7, 8	Code(1925):	111	Code(1992):	148

第 105 条

ある物の果実とは、次のことを意味する。

- (1) 天然果実とは、ある物の使用に由来するものであって、果実、乳、羽毛、あるいは動物の子のように、その物の自然の性質によって生じる産出物である。これら [天然果実] は、物 [の本体] から分離した時点で、[それ自体として] 専有することができる。
- (2) 法定果実とは、利息、利潤、賃貸料、配当金、あるいはその他、ある物の使用の対価として、その物の所有者に対して、他人から定期的に支払われる収益である。これらの果実は、日歩により計算して専有することのできるものでなければならない。

